

Taloussankari – äidinkieli

Oppilaan ohjeet

oppitunti 1 – diat 2–9

oppitunti 2 – diat 10–16

Pelaa Taloussankari-peliä 10 minuuttia

1 Peli löytyy osoitteesta
taloussankari.com

2 Pelaa omassa tahdissasi niin
pitkälle kuin ennätät.

Ensimmäisten jaksojen nimet:

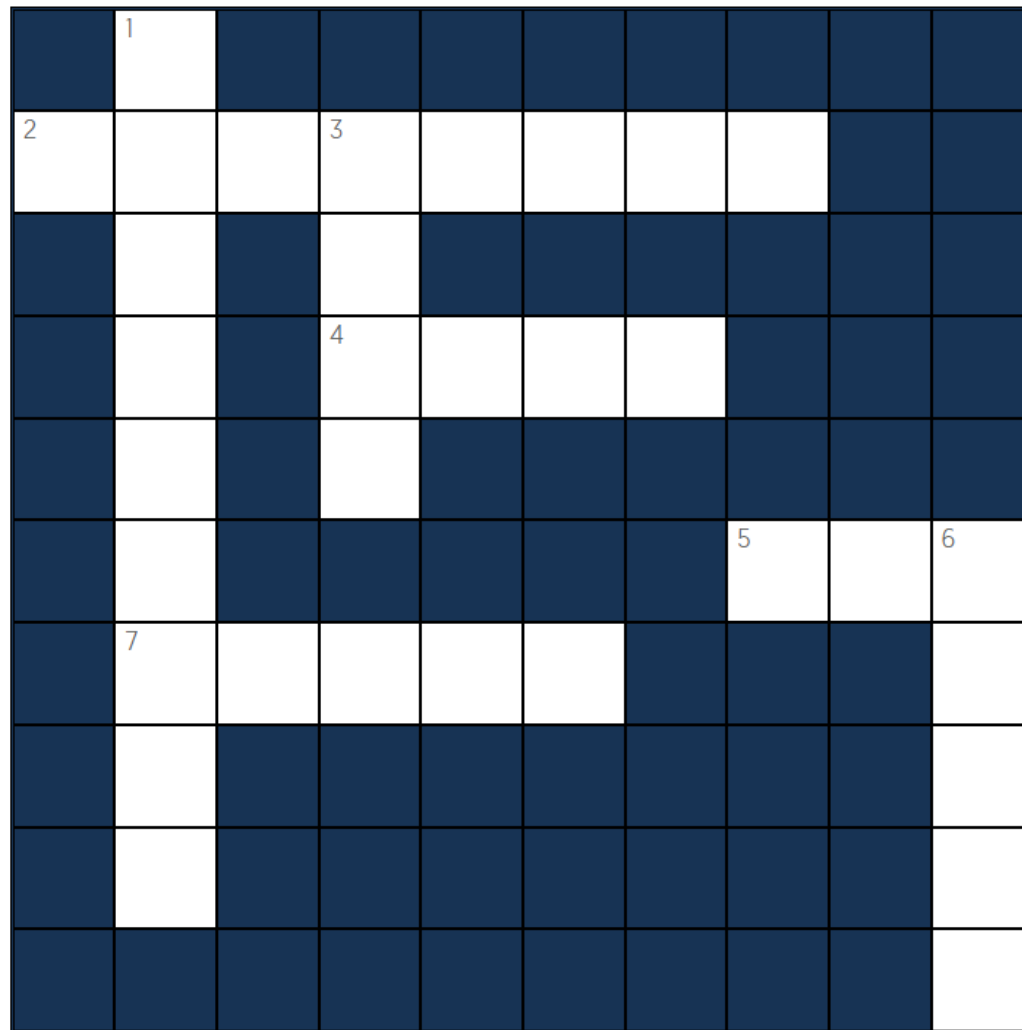
- Intro
- Mummun työleiri
- Muutakin kuin duunii

Taloussanaristikko

TAT

Sanasto tutuksi. Täytä ristikko sivussa olevien vinkkien pohjalta.

Across

2 kolikot ja setelit [8]

4 maksuväline, jonka voi vaihtaa palveluihin tai tavaroihin [4]

5 arvonlisävero kauppakuitissa [3]

7 rahan hinta [5]

Down

1 helppo, nopea ja turvallinen tapa maksaa alle 50 euron ostoksia [9]

3 Euroopan unionin yhteinen valuutta [4]

6 pakollisia maksuja, joita kerätään useista eri kohteista [5]

Talouden avainsanoja

budjetti = arvio siitä, mistä rahaa tulee ja mihin rahaa menee

bruttopalkka = palkka, josta ei ole vähennetty veroja tai muita maksuja. Kun ne vähennetään bruttopalkasta, saadaan nettopalkka

verot = pakollisia maksuja, joita kerätään useista eri kohteista

korko = rahan hinta eli rahalainan antajalle maksettava korvaus ajalta, jolloin lainattu raha ei ole lainan antajan käytössä.

pikavippi = nopeasti saatava, vakuudeton laina

Pelaa Taloussankari-peliä 10 minuuttia

1 **Jatka omaa peliäsi.**
Mielellään luvut Eka kesätyö ja Kallen laina.

2 Mitä talouden avainsanoja löysit pelatessasi peliä eteenpäin?

Sähköpyöräkuume valtasi Suomen – kauppias paljastaa, mistä tunnistaa laadukkaan sähköpyörän ja paljonko siitä on maksettava

Sähköpyörrien suosio kasvaa kohisten ja sopivan pyörämallin löytäminen voi olla haastavaa. Kauppias kertoo, mihin ominaisuuksiin kannattaa kiinnittää huomiota sähköpyörää valitessa.

Artikkelissa mainitut sähköpyörät

FitNord Ava 200 -sähköpyörä: kuntokauppa.fi/fitnord-ava-200

★★★★★ 4,5

FitNord Ranger 200 -sähkömaastopyörä: kuntokauppa.fi/fitnord-ranger-200

★★★★★ 4,6

Kaikki sähköpyörät: kuntokauppa.fi/sahkopyorat

tropiikkiin – täällä MM-kisat pelataan
Koripallo - 7:54

F1-fanien touhu riistäytyi käsistä – rata revittiin matkamuistoiksi kiellosta huolimatta
Formulat - 7:01

Jäähallin sähkökulut karkasivat täysin käsistä – merkittävä junioriseura pulassa: "Eihän siihen rahat riitä"
Jääkiekko - 6:05

Minkä kaupungin isännöimissä kesäolympialaisissa maskottina nähtiin mäyräkoira Waldi?
10 Kysymystä - 5:45

Susijengi selviytyi MM-kisoihin!
Koripallo - 28.8. 23:30

Jättisumma! Manchester United maksamassa nuoresta brassista 100 miljoonaa euroa
Valioliiga - 28.8. 22:17

Uskomatonta epäonnea: Max Verstappenin teko pilasi Ferrari-tähten kisan
Formulat - 28.8. 22:00

Fernando Alonson tölväisy sai Lewis Hamiltonin muuttamaan mielensä: "Hienoa, että hän tuntee niin"
Formulat - 28.8. 21:27

Sähköpyöräkuume valtasi Suomen – kauppias paljastaa, mistä tunnistaa laadukkaan sähköpyörän ja paljonko siitä on maksettava

Sähköpyörrien suosio kasvaa kohisten ja sopivan pyörämallin löytäminen voi olla haastavaa. Kauppias kertoo, mihin ominaisuuksiin kannattaa kiinnittää huomiota sähköpyörää valitessa.

Artikkelissa mainitut sähköpyörät

FitNord Ava 200 -sähköpyörä: kuntokauppa.fi/fitnord-ava-200

★★★★★ 4,5

FitNord Ranger 200 -sähkömaastopyörä: kuntokauppa.fi/fitnord-ranger-200

★★★★★ 4,6

Kaikki sähköpyörät: kuntokauppa.fi/sahkopyorat

- tropiikkiin – täällä MM-kisat pelataan
Koripallo - 7:54
- F1-fanien touhu riistäytyi käsistä – rata revittiin matkamuistoiksi kiellosta huolimatta
Formulat - 7:01
- Jäähallin sähkökulut karkasivat täysin käsistä – merkittävä junioriseura pulassa: "Eihän siihen rahat riitä"
Jääkiekko - 6:05
- Minkä kaupungin isännöimissä kesäolympialaisissa maskottina nähtiin mäyräkoira Waldi?
10 Kysymystä - 5:45
- Susijengi selviytyi MM-kisoihin!
Koripallo - 28.8. 23:30
- Jättisumma! Manchester United maksamassa nuoresta brassista 100 miljoonaa euroa
Valioliiga - 28.8. 22:17
- Uskomatonta epäonnea: Max Verstappenin teko pilasi Ferrari-tähden kisan
Formulat - 28.8. 22:00
- Fernando Alonson tölväisy sai Lewis Hamiltonin muuttamaan mielensä: "Hieno, että hän tuntee niin"
Formulat - 28.8. 21:27

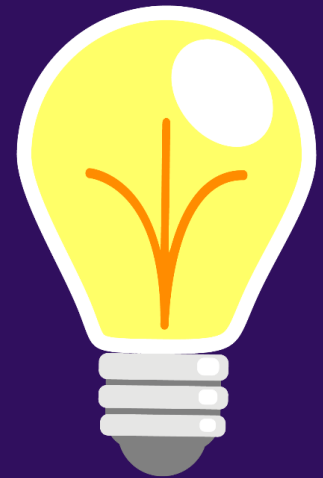
Miten erottaa uutinen ja mainos? ^{TAT}

Uutinen

kertoo uuden tiedon, nojaa tosiasioihin ja välittää tietoa maailmasta.

Mainos

herättää kiinnostuksen, tarjoaa mainostajan valitsemaa tietoa ja mielikuvia ja houkuttelee ostamaan tuotteen/palvelun.

Kotitehtävä

Etsi julkaisu (video, vlogi, blogi tai advertoriaali), joka sisältää kaupallista yhteistyötä.

Kirjoita ylös havaintosi, jotta voit esitellä havaintosi seuraavalla tunnilla.

1. Onko julkaisu helppo tunnistaa mainokseksi?
2. Mikä julkaisussa kiinnostaa?
3. Mitä tunteita se herättää?
4. Voiko mainoksilta/kaupallisilta sisällöiltä välttyä?
5. Miten julkaisut voivat vaikuttaa meihin?

Taloussankari – äidinkieli
Oppilaan ohjeet

oppitunti 2 – diat 10–17

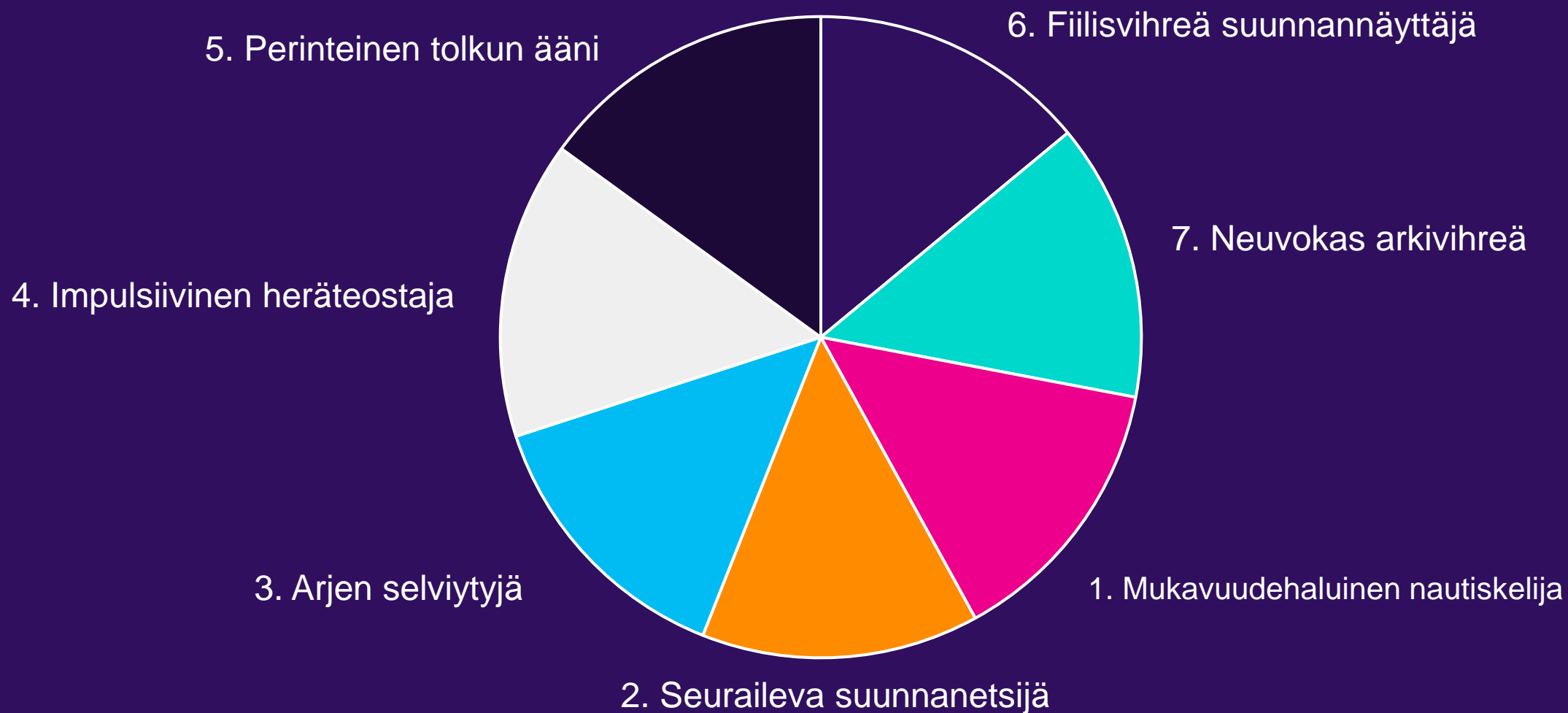
Kotitehtävän käsittely

Käydään läpi oppilaiden havaintoja kaupallista sisältöä tarjoavista mainoksista

1. Oliko julkaisu helppo tunnistaa mainokseksi?
2. Mikä julkaisussa kiinnosti?
3. Mitä tunteita se herätti?
4. Voiko mainoksilta/kaupallisilta sisällöiltä välttyä?
5. Miten julkaisut meihin vaikuttavat?

Millainen kuluttaja olen?

TAT

Lähde: Seitsemän suomalaista kuluttajatyypistä, Julia Thurén Kaikki kuluttamisesta -kirja

Minkälainen **kuluttaja** olen?

Mieti hetki itseksesi ja sen jälkeen keskustellaan yhdessä:

- Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä?
 - esimerkiksi perhe, luonto, raha, kaverit, rauha, terveys, ystävyys, rakkaus...
- Mistä/keneltä olet oppinut tapasi kuluttaa?
- Millainen kuluttaja haluaisit olla?
- Voiko kuluttamalla mielestäsi vaikuttaa? Jos, kerro miten.

Omien arvojen pohtiminen

- Mitkä ovat tärkeitä arvoja ja asioita elämässäsi?
- Miten omat arvot näkyvät tavassasi käyttää rahaa?

Jokainen kirjoittaa 5 minuuttia ja keskustellaan opettajan johdolla.

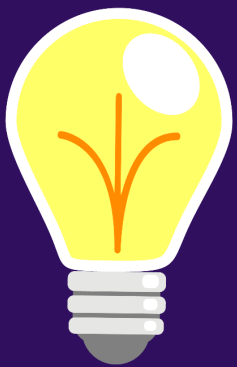

Sijoittamisen avainsanoja

TAT

1. **osake** on osuus yhtiöstä
2. **osinko** on palkkio osakkeen omistamisesta ja siihen liittyvästä riskistä.
3. **osakesijoittaminen** tarkoittaa rahan sijoittamista osakkeisiin
4. **korkosijoittaminen** tarkoittaa sijoittajalle maksettavaa korkoa korvaukseksi sijoittajan lainaamasta pääomasta
5. **arvo-osuustili** on sähköisten arvopapereiden hallinnointiin tarkoitettu tili
6. **hajauttaminen** suojaa sijoittajaa riskiltä (esim. ajallisesti, toimialoittain tai alueellisesti)
7. **rahasto** on arvopapereista koostuva sijoituskohde, jonka omistavat siihen sijoittaneet henkilöt rahasto-osuuksiensa suhteessa
8. **korko**, kun rahaa säästetään tai sijoitetaan, se kerryttää korkoa.
9. **korkoa korolle -ilmiö** tarkoittaa sitä, että korkoa ei kerry ainoastaan säästetystä pääomasta, vaan myös siitä jo kertyneestä korosta. Lopputuloksena korko on siis joka vuosi suurempi.
10. **osakesalkku** tarkoittaa osakesijoittajan kokoelmaa eri yritysten osakkeita.

Etsitään sijoitta- misen sanoja

TAT

I O S I N K O R K O B O T
N E N I M A T T U A J A H
M L R A H A S T O X U E B
S I J O I T T A M I N E N
K W Z U D W U V S R S J O
V A L N S G W G S O W S A
Y M W Y R V T R G A A P D
G O I S Y V J Y W K M J E
N P U K K L A S E K A S O
B B B U D J E T T I F R O
V L I A O M P G W F Z M S
H C X E E A X S V H D W E
U S Ä Ä S T Ä M I N E N J

 Find the words

osake osinko korko hajuttaminen rahasto osakesalkku sijoittaminen budjetti
säästäminen

Kotitehtävä: kirjoita mielipidekirjoitus

Valitse aihe, joka liittyy talouteen, rahankäyttöön ja kuluttamiseen.

Valmiita teemoja:

1. Mainokset sosiaalisessa mediassa ovat tarpeellisia/tarpeettomia
2. Nuoret ovat huonoja rahankäyttäjiä (puolesta tai vastaan)
3. Vastuullinen kuluttaminen

Ohje mielipidekirjoituksen kirjoittamiseen

TAT

Valitse aihe, josta sinulla on mielipide.

Tee ajatuskartta / kirjoita ylös ranskalaisin viivoin tärkeimmät asiat

Mieti, missä järjestyksessä kerrot asiat.

Kerro ensimmäisessä kappaleessa lukijalle, mistä asiasta kirjoitat.

Esitä näkemyksesi ja **perustele** ne. Kerro, mitä pitäisi muuttaa. Ehdota parannuksia.

Viimeiseksi kirjoita napakka otsikko.